

ENDELIG MANDAG!

– Samtaleopplegg 1: «Visjonen, troen og jobben»

Ingress

Hotelleieren Petter Stordalen har gjort begrepet «endelig mandag!» til et slagord blant sine ansatte. Det handler om å skape en kultur om at det er meningsfylt å gå på jobb på mandag. Noen vil hevde at vi i menighetssammenheng fokuserer mer på alt annet. Vi har gjort det å gå på jobb til en sekundær del av det å være kristen. Kristenlivet leves på søndagen og kanskje gjennom «kristelige aktiviteter» gjennom uka. Har vi snudd det hele på hodet? Hva har menighetsvisjonen vår med jobben din å gjøre?

En undersøkelse viser at mange unge voksne sliter med å forstå at det er noen sammenheng mellom troen og den jobben de utdanner seg til. Vi vil sette fokus på det å være disippel i høst, og vi vil relatere det særlig til hverdagen og jobbvirksomheten.

Arbeidet vårt gir ingen mening uten en fortelling, en større sammenheng. Spørsmålet er: Hvilken fortelling gir mening til jobben din, enten det dreier seg om frivillig eller lønnet arbeid? Kan den kristne grunnfortellingen være med og gi mening og motivasjon til enhver profesjon, ethvert arbeid, ulike former for samfunnsengasjement?

1. Mosebok 1 tegner et bilde av Gud som arbeider (i seks dager), og som gir mennesket oppdraget å arbeide og skape videre sammen med han. Arbeid er en del av Guds gode vilje, en del av meningen med livet.

Den kristne grunnfortellingen gir oss et nytt perspektiv på jobben: Skapelse, syndefall, nåde og gjenopprettelse. For den som er kristen er dette «rammefortellingen» for alle typer arbeid.

Samtaleopplegg

ISBRYTER

«Endelig mandag!...» Hva er det beste med hverdagen?

OPP

Sett gjerne på noe instrumentalmusikk i bakgrunnen. Leder kan lede en meditasjonsbønn ved å si: «Lytt til instrumentalmusikk. Lukk øynene og forestill deg en vandring inn i en overdådig tronsal full av mennesker. Der framme sitter Jesus på tronen. Han vinker til deg at du skal komme helt frem. Mens du nærmer deg tronen, forbered deg på hvilke ord du vil si til Jesus når du møter han. Når du er helt framme, hører du han si: «Kom og sett deg! Du hører til her, tett inntil meg! Du er familie!» Si dine ord, høyt eller stille.

INN

Les 1.Mosebok 1:27 – 2:3 og innledningen på forrige side. Anvend gjerne LOGG-metoden. Del tanker med hverandre.

«Arbeid gir ingen mening uten en fortelling.» Hva motiverer deg i arbeidet (lønnet, frivillig, hjemme)? Hvordan gjenspeiler det Guds plan for arbeidet?

Hvis du har en arbeidsplass å gå til eller har hatt det, hvilke eksempler kan du dele der arbeidet ditt har utfordret troen din? Hvilke eksempler kan du dele der det har vært livssynsmessige spenninger mellom troen og jobbhverdagen din?

Hvilke elementer i det kristne menneskesynet forankret i skapelsesfortellingen kan komme på kollisjonskurs med menneskesynet eller den «større fortellingen» på din arbeidsplass og vårt samfunn?

«Vi har gjort det å gå på jobb til en sekundær del av det å være kristen.» Enige? Uenige?

Her er Bymenighetens visjon: «*At nye mennesker skal komme til tro på Jesus, bli ført inn i et deltagende felleskap, der alle vokser i tro og kjærlighet*». Hva har denne visjonen med din jobbhverdag å gjøre? Hvordan er det å være del av en menighet relevant for din arbeidshverdag? Hvordan kan den bli mer relevant?

Ut

Til neste gang:

- Start dagen med å minne deg selv på at Gud bryr seg om verden gjennom arbeidet du gjør.
- Avslutt dagen med å spørre deg selv: Hva er fortellingen som gir mening og håp til arbeidet mitt i dag? Hva ble krevende, hvorfor? Takk Gud for at han viser deg sin omsorg gjennom... (andre yrkesgrupper, tjenester).

ENDELIG MANDAG!

– Samtaleopplegg 2: «Blåmandag! – Hva gikk galt med arbeidet?»

Ingress

I boken «You lost me» av David Kinnaman settes fokuset på hvordan mange unge i dag strever med å bygge en bro mellom troen og livet ellers. Statistikk viser at så mange som 70% av aktive ungdommer i kristne miljøer, ikke er en del av menighetslivet når de blir eldre. I følge forfatteren skyldes det særlig 3 faktorer.

1. Manglende disippelgjøring
2. Manglende kobling mellom generasjoner
3. Manglende kobling mellom tro og karriere

Det er en etterfølgelse av Jesus som brister. Både for unge, menn og for eldre. Mange strever med å la troen være en del av arbeidet. Det blir to sider av livet med ofte manglende sammenheng. Hvordan kan en egentlig koble tro og et aktivt arbeidsliv sammen? Er det noen sammenheng, eller skal en gi arbeidsplassen hva arbeidsplassen er, og menigheten hva Guds er?

Vi trenger å se hvordan tro og arbeidsliv henger sammen. Da trenger vi både å ta turen innom at vi er skapt til å arbeide ut fra 1.Mos 1, men og at kap 3 i 1.Mos forteller oss om et syndefall som kastet mørke skygger inn i vårt forhold til arbeidet.

I Fork 1 står det:

*Hva har mennesket igjen for sitt strev,
for alt det strever med under solen?*

*Alle ting går sin strevsomme gang,
menneskets ord strekker ikke til*

Samtidig identifiserer vi oss ofte med hva vi gjør. Hva gjør du? Jo jeg er Det er blitt en del av vår identitet. Og for å styrke den identiteten søker vi mening og betydning som vi kun kan finne hos Gud.

For når vi kobler vårt arbeid vekk fra Gud, da blir arbeidet en gud. Det er en gud vi søker mening gjennom, ja en blir avhengig av den. Arbeidet kan bli like avhengighetsskapende som annen rus. Nye hjelpemidler som mobilen «hjelper» oss til å ha arbeid tilgjengelig hvor vi enn er. Arbeidet blir ikke bare en avhengighet, men òg en forkrøplet tilbedelse, en søken for mening i livet gjennom det vi gjør. Og vi bygger våre egne personlige Babels tårn litt høyere for hver dag.

Samtaleopplegg

ISBRYTER

Finn en mynt og se på hvilket årstall den ble produsert. Hver person forteller om en ting som de opplevde dette året.

OPP

Gud, vi takker for at du velsigner oss gjennom andres arbeid:

Arbeid som gir oss klær,
mat og husrom,
mulighet til å reise
til å lære
til å kommunisere og utveksle kunnskap
til å skape ting,
til å holde høytid og fest.
Gud, hjelp oss å gjøre alt dette til din ære.

Jesus, du arbeidet og virker.

Når vi går til vår arbeidsplass,
måtte vi da få kjenne ditt nærvær.
Gi oss nåde til å formidle fred på arbeidsplassen.
Gi oss på ny kunnskap og godhet som kan inspirere oss i arbeidet.
I Jesu navn, amen.

INN

1 Mos 3,1-19.

Del tanker dere har med hverandre i møte med denne teksten.
Les gjennom ingressen.

Teksten forteller om en dobbelthet i arbeidet: «Torn og tistel skal spire» og «du skal spise det som vokser». Motstand og velsignelse. Hvordan kan du relatere denne dobbeltheten til eget arbeidsliv?

Forsøk å finne eksempler i egen hverdag der ideal og virkelighet krasjer. På hvilken måte har dette med syndefallet å gjøre?

Hvor mye av din identitet er knyttet opp til arbeidet ditt?

«Suksess går til hodet. Nederlag går til hjertet.» Kjenner du deg igjen i utsagnet? Hva er de ødeleggende drivkreftene i vår forståelse av arbeid? Hvordan kan kristen tro gi oss en grunnleggende identitet som hindrer at arbeidet ødelegger oss?

Den kristne grunnfortellingen gir oss et realistisk perspektiv på jobben: Skapelse, syndefall, nåde og gjenopprettelse. Hvilken del av fortellingen trenger du særlig å ha med inn i møte med arbeidet ditt for tiden?

UT

Hvilken utfordring vil du ta med deg i uka som kommer:

- Ta tid til bønn og refleksjon over arbeidet ditt. Hva med en refleksjonsgruppe innenfor ditt fagområde eller å ta aktuelle spørsmål med til smågruppen i menigheten?
- Vær obs når noe annet enn Gud blir et «mål i seg selv» eller «Meningen med livet».
- Vær klar over at djevelen også bruker *arbeid* til å fylle Guds plass i livet vårt: Penger, status, makt og meningen med livet.
- Sett relasjoner høyere enn arbeid. Det kan bety at du må velge å jobbe mindre eller tjene mindre penger, for å ha det godt med mennesker rundt deg.

Temaserie: ENDELIG MANDAG!

- Samtaleopplegg 3: «En ny (man)dag! – Skapt til å forandre!»

«Som jorden lar spirene vokse, som en hage lar frøene gro, slik skal Herren Gud la rettferdighet og lovsang spire fram for alle folkeslag». Jes.61

Ingress

Kristne tror på en bestemt fortelling om mennesket og skaperverket. Vi tror at vi lever midt i den fortellingen. Den former vår forståelse av virkeligheten. En fortelling om hvor vi kommer fra, hvem vi er, og hvor vi og resten av skaperverket er på vei. Hvordan former den fortellingen vårt forhold til arbeidet?

Det er nyttig å lære av dem som har gått foran oss. De to store reformatorene Martin Luther og Jean Calvin vektla litt ulike perspektiver i synet på verden og samfunnet. Det har preget henholdsvis den lutherske og reformerte tradisjon. Begge bygger på den samme fortellingen i Bibelen. Veldig forenkende kan vi si at der Luther fokuserer på å **vedlikeholde verden**, fokuserer Calvin på å **forandre verden**! Kanskje en god kombinasjon av disse to tradisjonene gir oss et sunt perspektiv på arbeidets betydning?

Den lutherske tradisjon fokuserer på at et hvert yrke er et kall fra Gud, enten du er bonde, ingeniør, regnskapsfører, renholdsarbeider, bedriftseier, sykepleier eller prest. Luther peker på at alle slags mennesker, enten de tror på Gud eller ikke, er kalt til å være **medskapere** som bidrar til å opprettholde livet og skaperverket. Eksempel: Blir det ikke gjort rent rundt deg, da dør du! Kanskje har du valget om å gjøre det selv eller betale noen for å gjøre det. Men tenker vi over hvor viktig renholdsarbeid er for å opprettholde livet?

Den reformerte tradisjonen fokuserer på at kristne kan og skal **forandre** verden. For Guds rike ser helt annerledes ut enn den verden vi lever i nå. Denne tradisjonen vil derfor være opptatt av hva som skiller et spesifikt kristent syn på verden fra andres syn. I moderne språkbruk kan vi snakke om ulike verdensbilder. I et samfunn der Gud og bibelske verdier er

på vikende front, har denne tradisjonen fått fornyet interesse også i Norge.

Er du en «lutheraner» eller en «kalvinist» i denne sammenheng? Hva preger deg mest?

Felles for begge tradisjoner er troen på at «det beste ligger foran oss». Det som nå er ufullkomment skal en dag bli helt igjen på en ny himmel og en ny jord. Vi får et glimt av en slik fremtidig verden i Jesaja 60-61. Den bryter gjennom allerede nå, men foreløpig bare som en spire, en forsmak på det som kommer. Hva betyr dette framtidsperspektivet for ditt syn på den jobben du gjør i dag?

Samtaleopplegg

ISBRYTER

Hvis du kunne valgt et annet yrke, hva ville du ha valgt og hvorfor? (Alternativ: Hvis du har arbeidslivet foran deg, hva kan du tenke deg å bli og hvorfor?)

OPP

Bruk Jesaja 61,10-11 som inspirasjon til lovsang og tilbedelse.

Bruk en ball eller en kule som kan symbolisere jordkloden. Send den rundt og si en takkesetning hver om det Gud gir oss gjennom sitt skaperverk og ved hjelp av sine skapningers hender og skaperkraft, f.eks. «Takk Gud for kaffebonden som har gitt meg kaffen jeg drikker», «takk for den lokale bedriften ___ som...»

INN

Les *Jesaja 61* og innledningen på forrige side. Anvend gjerne LOGG-metoden. Del tanker med hverandre.

I den forenklete fremstillingen i synet på samfunnet og arbeidet, oppfatter du deg mest som «lutheraner» eller mest som «kalvinist»? Vedlikeholder eller forandringsagent? Hvordan vil det ene eller det andre perspektivet prege vårt forhold til utdanning, karrierevalg eller den jobben vi har i dag?

Å ha et kristent verdensbilde og syn på arbeidet, betyr ikke at kristne må lage kristen musikk, at bygningsarbeidere må bygge kirker eller forretningsfolk må produsere kristelige produkter. Men hvis evangeliet er mer som «brillene» vi ser virkeligheten gjennom, hvordan kan det prege blikket til en arkitekt, en sykepleier, en lærer, en renholdsarbeider, en journalist etc?

«Det beste ligger foran oss». Hva betyr dette framtidsperspektivet for ditt syn på den jobben du gjør i dag?

UT

Tre tips til veien videre:

- På en gudstjeneste i Bymenigheten fortalte Tom Ryen at han starter hver arbeidsdag med en kaffekopp og en kort stille bønn, inspirert av Frans av Assisi: «*Herre, gjør meg til et redskap for din fred*». Hva med å gjøre Toms praksis også til din?
- Har noen i gruppa kommet videre med tanken om å finne 2-3 på arbeidsplassen som dere av og til kan møtes og be sammen med, for hverandre og for arbeidsplassen deres?
- Tro og jobb er ikke adskilte størrelser, men mange ungdommer strever med å se at troen kan være en kraft når de skal velge: Vet dere om en eller flere ungdommer på vei inn i voksenlivet som kan trenge en prat om veivalg og utdanning? Hva gjør dere med det?

